

ספר

גלי עמיקתא

שו"ת קבלי אשר שאל רבי יהודה החייט
לרבי יוסף אלקסטיל זי"ע בתקופת גרוש ספרד
מעוטר בהגהות והשוואות מגדולי המקובלים
אשר נלקט ונערך בעזרת החונן לאדם דעת

ע"י

הרב משה ארמוני שליט"א

ערה"ש תשע"א

לפ"ק ירושלים

עיה"ק תובב"א

הקדמה

אלו פינו מלא שירה פים. ולשוננו רנה כהמון גליו. ונשפתותינו שבח כמרחבי רקיע. וענינו מאירות בשמש וכירח. וידינו פרושות כנשרי שמים. ורגלינו קלות כאילות. אין אנחנו מספיקים להודות לך יהנה אלהינו ואלהי אבותינו. ולכרך את שמך על אחת מאלף אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים. הטובות שעשית עם אבותינו ועמנו.

לפני כשבע שנים עורר ליבי ידידי אשר מצא צילום כתב יד אשר שייך לרבי יוסף אלקסטיל אשר חי בעיר שאטיבה בספרד לפני הגירוש הגדול בשנת 1492 והיה מקובל גדול וענה לי"ח שאלות בקבלה אשר שאלו רבי יהודה החייט שלאחר מכן נהיה אחד מגדולי המקובלים והעיד עליו האריז"ל שקבלתו אמת ואפשר ללמוד מספריו והעתיקו השל"ה הקדוש הרבה בספרו.

היות ושם משפחתי היה קסטל (לפני שעוברת אותו מור"ר אבי לארמוני בשנת תש"ח) וגם ידוע לנו כי מקור המשפחה מספרד ושהגיעו לעזה אחרי הגירוש, היה לי יסוד להאמין כי רבי יוסף זי"ע הוא אחד מראשי המשפחה, ועוד כי בענף המשפחה שלנו השמות משה ויוסף נפוצים מאד דור אחר דור.

התחלתי לערוך את הספר והמטרה היתה לעשות הגהות על מנת להרחיב את היריעה משום שהספר כתוב בלשון קצרה, הדרים התלויים על שערה, ועוד שנכתב מעל מאה שנה לפני האריז"ל ולכן כתוב בלשון המקובלים הקדמונים שהוא מגלה טפח ומכסה אלף טפחים, וביותר שכתב זאת לרבי יהודה החייט שהיה בקי בספרות הקבלה ולכן לא טרח להרחיב כמי שכותב למתחיל.

נתתי את הספר להגהה למספר רבנים שהעירו את הערותיהם והעלתי את הדברים על המחשב, אך מרוב הטרדות ועיסוקי בדברים רבים אחרים לאט לאט השכיחוני מן הספר ועזבתיהו. שבע שנים אח"כ "דאגה" נשמתו של סב סבי להזכירני כי המלאכה עדיין לפני, תופעות גופניות מוזרות שפקדוני גרמה לי לשאול ברבנים עד שאחד מהם הדהים אותי באמרו שהכל בגלל שלא סיימתי את הספר, כשחזרתי לעסוק בספר התברר כי כל ההגהות של הרבנים שהיו בטקסט נמחקו כולם ועלי להתחיל הכל מחדש, הבנתי שרצון ה' שאעשה זאת לבדי, וכך היה.

העיסוק בספר גם אחריו עיסוק בתקופת הגירוש מספרד וכביעית האנוסים,

שאלות על דרך הקבלה ששאל רבי יהודה החייט והשיבו עליהן הה"ר יוסף אלקאשטיל מעיר שאטיבה ז"ל

גלי עמיקתא¹ ומסתרתא החכם אדני האירה עיני בתשובות שאני שואל מכבודך.

א. בזמן בריאת העולם מה נשתנה ברצונו ית' לבוראו אז, כי נראה שינוי רצון ח"ו. ואם תאמר שברצונו הקדום היה לעשות כן בימים ההם ובזמן הזה קשה מזאת מה גרע בכוחו שמה שהיה ברצונו קודם לא הוציאו לאור אחר שההויה טובה מן ההעדר?

ב. אמרו חז"ל שקודם שברא הקב"ה את העולם היה בונה עולמות ומחריבן. ביאורים משונים ראיתי בהבנת מאמר הזה, וגם ראיתי מה שאמר רשב"י ז"ל בפרשת "ואלה המלכים", וכל זה אינו שווה לי בעת שלא ימלט מהיות המאמר הזה מורה על גירעון ידיעתו ית' ח"ו כמה פעמים כי אם לא כן למה זה בראם אחר שעתיד להחריבן מיד בעבור חטאם, ועוד אם בניית אלו העולמות כמורגש כמו במושכל כפי סברת הר' עזרא בפירוש הסודות להרמב"ן, וגם הבינני בחסוך אינון נפשין דאזלין ערטילאין מששת ימי בראשית מה עניינן כי אם לא נתגשמו בגוף אימתי חטאו לשיהיו מגולגלות בכך יבם של תלמידי חכמים כפי מה שאמר רשב"י ז"ל בספר התיקונים.

ג. בענין ידיעתו ית' בעתיד האם מכרחת פעולותינו אם לאו?
ד. בענין הנשמות הטהורות הבאות מתחת כסא הכבוד הלא מצדם אין בהם נפתל ועקש לא יותר ולא פחות כי כולם שוות בעת שירדו לזה העולם, ואם כן מאיזה צד יבוא שינוי גדול כזה בין נשמת רשע

1 והוא עפ"י פסוק מספר דניאל (ב, כ) "ענגח דגניאל ואמר להוא שטח די אלהא מברך מן עלמא ועד עלמא די חכמתא וגבורתא די לח חיא: וחוא סחשנא עדגניא וזמניא סחעדה מלכין ומחלקים מלכין יחב חכמתא לחכמיין ומגדעא לידעי בינח: הוא גלא עמיקתא ומסתרתא ידע סח בחשוכא וגחורא עמח טרא".